

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

Національного університету

«Львівська політехніка»

Д.т.н., проф. Іван ДЕМИДОВ

24 " 04 2025 р.

Висновок

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації «Архітектурно-ландшафтні трансформації та шляхи розвитку

бальнеологічних курортних поселень Західного регіону України»,

здобувача наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю

191- Архітектура та містобудування

(галузь знань 19- Архітектура та будівництво)

Назарія Гаращака

наукового семінару кафедри архітектурного проектування

навчально-наукового інституту архітектури та дизайну

1. Актуальність теми дисертації обумовлено:

- викликами сучасного способу життя, що створює потребу у лікувально-профілактичному відпочинку, яка особливо загострилась у зв'язку із повномасштабним вторгненням в Україну. Це створює необхідність у модернізації та розширенні існуючої інфраструктури бальнеологічних курортних поселень;
- потенціалом для економічного зростання Західного регіону України завдяки розвитку якісної курортної інфраструктури, що сприяє створенню нових робочих місць, залученню інвестицій та збільшенню туристичних потоків;
- потребою у збереженні та раціональному використанні природних ресурсів Західного регіону України, що багатий на мінеральні води, які є основою

бальнеологічних курортів. Дослідження їхнього сталого використання та впровадження екологічно орієнтованих підходів до розвитку курортних поселень є надзвичайно актуальними для забезпечення довгострокової привабливості та екологічної стійкості цих територій;

- необхідністю розширення теоретичної бази для взаємодії природних та антропогенних комплексів, а також пошуку шляхів функціонально-планувальної організації для формування і розвитку архітектурних просторів бальнеологічних курортних поселень України в сучасних умовах.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри

Тема дисертації узгоджується з програмними завданнями законів України «Про основи містобудування» (№2781-XII від 16.11.1992р.) та «Про регулювання містобудівної діяльності» (№3038-VI від 17.02.2011р.). Тема дисертаційного дослідження відповідає «Глобальним цілям сталого розвитку 2015–2030 рр.», ухваленими Організацією Об'єднаних Націй.

Робота виконана у відповідності до наукового напряму кафедри архітектурного проектування навчально-наукового інституту архітектури та дизайну Національного університету «Львівська політехніка» — «Теоретично-практичні основи формування житлових і громадських будівель та споруд». Дисертаційне дослідження здійснено в межах науково-дослідної роботи «Знання і цінності в методології обґрунтування архітектурних рішень об'єктів та формуванні середовища життєдіяльності» (№0125U000559).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Усі результати, отримані в процесі виконання дисертаційного дослідження, отримані здобувачем особисто. Особистий внесок здобувача полягає у дослідженні літературних джерел, що стосуються архітектурно-ландшафтних трансформацій бальнеологічних курортних поселень; обґрунтуванні мети та завдань досліджень; виборі та вдосконаленні методів дослідження; проведенні натурних обстежень; обробці результатів та узагальненні даних; формулюванні основних теоретичних положень та висновків дисертаційної роботи.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій

Сформульовані в дисертації наукові положення, висновки та рекомендації мають належне теоретичне підґрунтя, а їх достовірність підтверджена результатами проведених емпіричних досліджень і практичної апробації. Отримані результати не суперечать напрацюванням інших дослідників у цій галузі. У сукупності представлені дані є переконливими та узгоджуються з сучасними науковими уявленнями про розвиток бальнеологічних курортних поселень. Рівень наукової виваженості й обґрунтованості положень, висновків і рекомендацій, запропонованих автором, не викликає сумнівів.

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру

Вперше:

- комплексно проаналізовано приклади курортних бальнеологічних поселень Західного регіону України в період з другої половини ХХ до ХХІ століття;

- виявлено особливості архітектурно-ландшафтних рішень бальнеологічних об'єктів і встановлено закономірності просторових трансформацій бальнеологічних курортних поселень Західного регіону України;

- обґрунтовано загальні принципи архітектурно-ландшафтних трансформацій та шляхів розвитку бальнеологічних курортних поселень.

Вдосконалено:

- теоретичні засади дослідження архітектурно-просторових процесів та шляхів розвитку бальнеологічних курортних поселень;

- методичний інструментарій для обґрунтування сучасних архітектурно-ландшафтних рішень в бальнеологічних курортних поселеннях;

- вимоги до архітектурно-планувальних рішень нових об'єктів і комплексів у складі бальнеологічної інфраструктури.

Подальший розвиток отримали:

- практичне застосування архітектурно-ландшафтних трансформацій для прогнозування й регулювання розвитку архітектури бальнеологічних курортних поселень інших регіонів України;
- методичні підходи та практичні рекомендації щодо архітектурного реформування просторів бальнеологічних курортів.

6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації

Результати дисертаційного дослідження висвітлено у 9 наукових публікаціях. Серед них: 3 - у наукових фахових виданнях України; 1 - у науковому періодичному виданні іншої держави; 5 - тези доповідей на наукових конференціях.

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. Гаращак, Н. І. (2021). Бальнеологічний курорт Великого Любіня в історично-архітектурному й рекреаційному середовищі приміської зони Львова. Містобудування та територіальне планування, (78), 115-129. DOI: <https://doi.org/10.32347/2076-815x.2021.78.115-129>

2. Гаращак, Н. І. (2022). Архітектурно-культурні особливості бальнеологічного курорту Немирів: історичний аспект. Містобудування та територіальне планування, (81), 93-107. DOI: <https://doi.org/10.32347/2076-815x.2022.81.93-107>

3. Гаращак, Н. І. (2025). Генеза та архітектурно-просторові перспективи курорту Трускавець (в контексті задач оновлення генплану міста). Просторовий розвиток, (11), 39-59. DOI: [10.32347/2786-7269.2025.11.39-59](https://doi.org/10.32347/2786-7269.2025.11.39-59)

Стаття у науковому періодичному виданні іншої держави:

4. Harashchak, N. (2023). The historical architectural and cultural phenomenon of the Nemyry resort in Eastern Galichi. Na Pograniczach. O historii i stosunkach kulturowych, Seria: Na Pograniczach Kultur i Narodow, Tom XX, 87-99.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

5. Гаращак, Н. І. (2020). Історичні рекреаційні осередки в приміській зоні Львова. Історичні пам'ятки Галичини. Матеріали VII краєзнавчої конференції, 15-21.

6. Гаращак, Н. І. (2020). Ретроспектива і перспектива досліджень творчості «архітектурного скульптора» Леонардо Марконі. Історичні пам'ятки Галичини. Матеріали VII краєзнавчої конференції, 121-126.

7. Гаращак, Н. І. (2021). Сучасний стан, значення та роль бальнеологічного комплексу Великого Любіня у історично-рекреаційному середовищі в приміській зоні Львова. Шляхи розвитку науки в сучасних кризових умовах: тези доп. II міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 219-223.

8. Гаращак, Н. І. (2023). Історичне архітектурно-культурне середовище бальнеологічного комплексу Великого Любіня: генеза, сьогодення, перспективи. Матеріали I міжнародної науково-практичної конференції Таврійського національного університету до 160-ї річниці від дня народження в. І. Вернадського. Частина 1, 213-217. DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-302-9-54>

9. Гаращак, Н. І. (2025). Генеза архітектури бювету та ландшафтно-просторової структури парку бальнеологічного курорту Трускавець. Історичні пам'ятки Галичини. Матеріали IX краєзнавчої конференції.

7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо

Основні положення та результати дисертаційної роботи було висвітлено на наукових конференціях: дві доповіді на «Історичні пам'ятки Галичини. VII краєзнавча конференція» (Львів, 13 березня 2020), «Шляхи розвитку науки в сучасних кризових умовах: II міжнародна науково-практична інтернет-конференція» (Дніпро, 3-4 червня 2021), «I міжнародна науково-практична конференція Таврійського національного університету до 160-ї річниці від дня народження В. І. Вернадського. (Київ, 16-17 березня 2023), «Історичні пам'ятки Галичини. IX краєзнавча конференція» (Львів, 16 травня 2025).

8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати

Наукові та практичні результати роботи були впроваджені в навчальних програмах для спеціальності 191 *Архітектура та містобудування* кафедри архітектурного проектування навчально-наукового інституту архітектури та дизайну для ОКР «Магістр»:

- «Курсовий проект за темою магістерської кваліфікаційної роботи» - I семестр;
- «Виконання магістерської кваліфікаційної роботи» - I семестр;
- «Методика архітектурного дослідження і проектування» - II семестр.

9. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі народного господарства, де вони можуть бути застосовані

Результати дослідження можуть бути використані для розробки стратегій та програм розвитку бальнеологічних курортних поселень, спрямованих на підвищення їх конкурентоспроможності, покращення інфраструктури та забезпечення стійкого розвитку. Вони також можуть бути корисними для архітекторів, фахівців у галузі туризму та оздоровлення, а також для органів місцевого самоврядування. Результати дослідження також можуть використовуватись у навчальному процесі для студентів базового напрямку підготовки 191 *Архітектура та містобудування*.

10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення

Дисертаційна робота складається із анотації, вступу, термінологічного словника, чотирьох розділів досліджень із висновками, загальних висновків, списку використаних джерел (192 найменування) та додатків. Загальний обсяг роботи становить 232 сторінки: з них 148 сторінок основного тексту, 53 сторінки графоаналітичного матеріалу (рисунок і таблиці), 18 сторінок зі списком використаних джерел та 13 сторінок із 4 додатками. Встановлено, що дисертація за структурою, мовою та стилем викладення відповідає вимогам МОН України.

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

11.3 урахуванням зазначеного, на науковому семінарі кафедри архітектурного проектування ухвалили:

11.1. Дисертація Гарацака Назарія Ігоровича «Архітектурно-ландшафтні трансформації та шляхи розвитку бальнеологічних курортних поселень Західного регіону України» є завершеною науковою працею, у якій розв'язано конкретне наукове завдання щодо визначення особливостей архітектурних рішень та закономірностей архітектурно-ландшафтних трансформацій бальнеологічних курортних поселень Західного регіону України, що має важливе значення для галузі знань 19 *Архітектура та будівництво*.

11.2. Основні наукові положення, методичні розробки, висновки та практичні рекомендації, викладені у дисертаційній роботі, логічні, послідовні, аргументовані, достовірні, достатньо обґрунтовані. Дисертація характеризується єдністю змісту.

11.3. У 9 наукових публікаціях повністю відображені основні результати дисертації, з них 3 статті у наукових фахових виданнях України та 1 стаття у науковому періодичному виданні іншої держави; 5 - тез доповідей на наукових конференціях.

11.4. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, зі змінами).

11.5. Дисертація є результатом самостійних досліджень, не містить елементів фальсифікації, компіляції, плагіату та запозичень, що констатує відсутність порушення академічної доброчесності. Використання текстів інших авторів мають належні посилання на відповідні джерела.

11.6. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Гарацака Н.І. дисертація « Архітектурно-ландшафтні трансформації та шляхи розвитку бальнеологічних курортних поселень Західного регіону України» рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

За затвердження висновку проголосували:

за	19	(дев'ятнадцять)
проти	-	(немає)
утримались	2	(двоє)

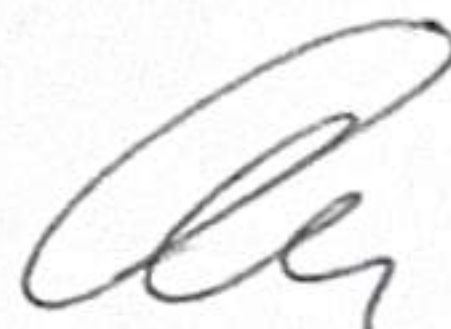
Головуючий на науковому семінарі
кафедри архітектурного проектування
д.арх., доцент, професор кафедри АП

Юрій РОЧНЯК

Рецензенти:

д.арх., доцент, професор кафедри МБ

Надія СОСНОВА

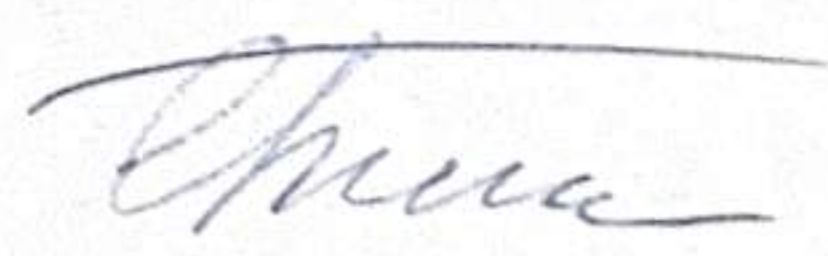
к.арх., доцент, доцент кафедри ДОА

Ірина ДИДА

Відповідальна у ІАРД
за атестацію PhD

к.арх., доцент, доцент кафедри ДОА

Світлана ТОПИЛКО

«22» квітня 2025 р.